

obs dalton

de Uitkijck

leer wie jij kunt zijn

Beleid (hoog) begaafdheid op de Uitkijck

Schooljaar 2023-2024

Inhoud

1. Inleiding.....	blz. 3
2. Hoogbegaafdheid.....	blz. 5
2.1 Doelgroepomschrijving.....	blz. 7
3. Signalering.....	blz. 8
3.1 Signalering bij instroom.....	blz. 8
3.2 Signalering tijdens schoolloopbaan.....	blz. 9
4. Begeleiding.....	blz. 10
4.1 groep 1/ 2.....	blz. 10
4.2 groep 3.....	blz. 10
4.3 groep 4 t/m 8.....	blz. 11
5. Onderdelen peergroep.....	blz. 12
6. Compacten en versnellen.....	blz. 13
6.1 Compacten.....	blz. 13
6.2 Versnellen.....	blz. 13
7. Pedagogisch klimaat.....	blz. 14
8. Verbinding met elkaar.....	blz. 15
9. Stroomschema.....	blz. 16
10. Jaarplanner peergroep 2021/2022.....	blz. 17
10.1 blok 1.....	blz. 17
10.2 blok 2.....	blz. 19
10.3 blok 3.....	blz. 21
10.4 blok 4.....	blz. 23
10.5 blok 5.....	blz. 23
10.6 blok 6.....	blz. 24
10.7 blok 7.....	blz. 25
10.8 blok 8.....	blz. 26
10.9 blok 9.....	blz. 27
10.10 blok 10.....	blz. 28
11. Literatuurlijst.....	blz. 29

1. Inleiding

'**Samen leren met plezier!**' en "**Iedereen is anders en dat mag!**" Dat zijn de twee pijlers van openbare Daltonschool de Uitkijck:

Samen spelen en leren in wisselende groepjes,
leren binnen een duidelijke structuur met individuele aandacht en
plezier hebben in het leren zelfverantwoordelijk te worden.

Wij leven samen in een maatschappij die ingewikkeld in elkaar zit en uiterst veelzijdig is. Wij zijn er verantwoordelijk voor dat we onze leerlingen goed voorbereiden, zodat zij straks hun weg kunnen vinden in de veelheid van mogelijkheden, zij zich als mens kunnen ontplooiën en zich in die maatschappij een eigen plaats kunnen verwerven.

"Iedereen is anders en dat mag"

We willen leerlingen leren kiezen, waarbij ze rekening houden met alle positieve en negatieve zaken en met respect omgaan met de overtuiging van anderen. Wij zijn samen op weg naar een betere toekomst en bouwen samen aan een wereld waarin wederzijdse verdraagzaamheid en respect beter tot ontwikkeling kunnen komen. Een eerste logische stap hiertoe is de leerlingen naar een school te sturen waar alle geloven, levensovertuigingen en culturen elkaar ontmoeten en waar uit die ontmoeting van en over elkaar wordt geleerd. We leren de leerlingen respect te hebben voor elkaars verschillen.

Op onze school is ieder kind welkom!

Binnen de Uitkijck zien we grote verschillen in talenten tussen leerlingen. Zo zijn er leerlingen met uitzonderlijke muzikale talenten, sociale talenten, sporttalenten en leerlingen met cognitieve talenten. We trekken samen met de ouders op om te kijken wat er nodig is om alle talenten uit alle leerlingen te halen.

Om kinderen goed voor te bereiden op een eigen plek in onze complexe samenleving, kiezen wij als Daltonschool ervoor om veel samen te werken. Dit gebeurt in groepen die wisselen van samenstelling. In de middagen met wereldoriënterende vakken, werken we met de methode Leskracht vanuit

onderzoeksvragen. Vanaf groep 6 is dit groepsdoorbroken. De leerpiramide van Bales geeft een duidelijk beeld van hoe wij leren en hoe we leren het beste kunnen faciliteren.

Op de Uitkijck zijn we trots op de ontwikkelingen die we al met elkaar in gang hebben mogen zetten. De komende jaren ligt de nadruk op het verder uitbouwen van het gepersonaliseerd leren waarbij elke leerling de instructie volgt op het niveau wat bij hem of haar past. Daarnaast willen we dat elke leerling nog meer eigenaar wordt van zijn of haar eigen leerproces door zelf aan te geven wat het wil leren binnen de vaststaande leerlijn. Daarom werken wij met portfolio's, zodat de leerling, de leerkracht en de ouders kunnen zien welke doelen zijn behaald en welke staan gepland voor de komende periode. Door de inzet van portfolio's verandert de rol van de leerkracht van vooral docerend naar meer coachend en begeleidend, waarbij de leerkracht nog meer in beeld krijgt wat de onderwijsbehoeften van een individuele leerling zijn. De leerling leert om zijn eigen leervorderingen aan de hand van het portfolio te bespreken en te evalueren met zijn ouders in het portfoliogesprek.

Beleidsdoelstellingen hoogbegaafdheid

Volgens Koenderink (2015, p. 34) kan je op vier niveaus HB-onderwijs aanbieden op school:

1. Basisondersteuning met structurele differentiatie op drie niveaus (zoals beschreven in de methodes).
2. Licht arrangement met extra aandacht voor diagnostiek, verrijking en hiaten.
3. Zwaar arrangement toegerust voor het begeleiden van twice exceptionals/dubbel bijzondere kinderen en kinderen met een trauma.
4. Zwaar arrangement voor kinderen met een ernstige stoornis en/of trauma.

Op de Uitkijck hebben we gekozen voor variant twee. Dit hebben we gedaan omdat onze school niet voldoende is gespecialiseerd voor niveau 3 en 4.

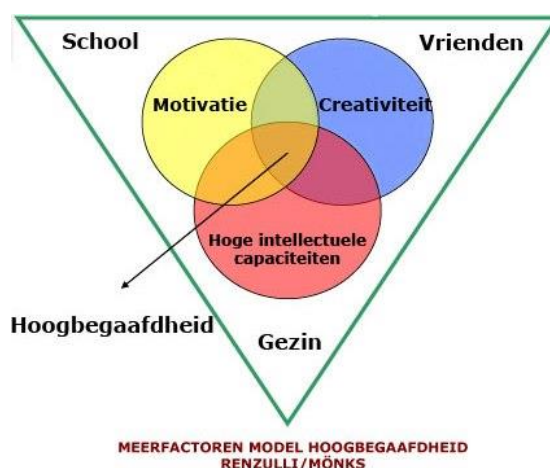
Mochten we een leerling binnen krijgen die dubbel bijzonder (een leerling hebben die niet alleen hoogbegaafd is, maar ook bijv. dyslectisch, autistisch of een gedragsstoornis hebben) is dan werken we samen met het Samenwerkingsverband (SWV) Eemland.

2. Hoogbegaafdheid

Over hoogbegaafdheid zijn veel theoretische definities te vinden. De meeste zijn zo opgesteld dat 3 tot 5 procent van de kinderen onder de definitie valt. Dit maakt in het onderwijs niet altijd eenvoudig om hoogbegaafdheid op een goede manier te signaleren.

Hoogbegaafdheid is niet alleen een hoog IQ. Er zijn meerdere factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling van hoogbegaafdheid.

- Aanwezigheid van een hoge mate van intelligentie bij de leerling.
- Aanwezigheid van een grote taakgerichtheid en volharding (motivatie)
- Aanwezigheid van creativiteit

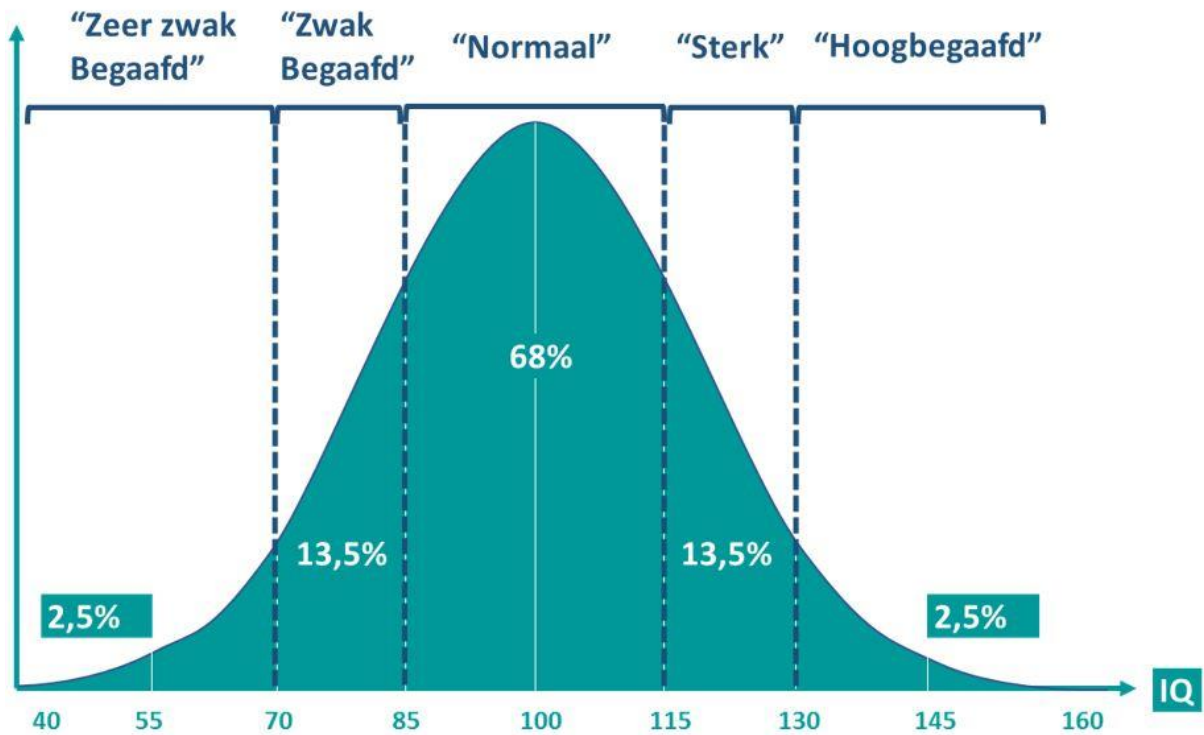
Deze drie moeten elkaar overlappen om hoogbegaafde prestaties te kunnen bereiken. Hiervoor is een stimulerende en gunstige omgeving nodig vanuit school, gezin en vrienden (peers)

Een hoogbegaafd persoon is iemand die buitengewone prestaties levert, of het vermogen heeft die te leveren, op één of meer van de volgende gebieden:

- Algemene intellectuele capaciteiten
- Specifieke academische vaardigheden
- Creatief denken
- Leiderschapskwaliteiten
- Beeldende en uitvoerende kunsten

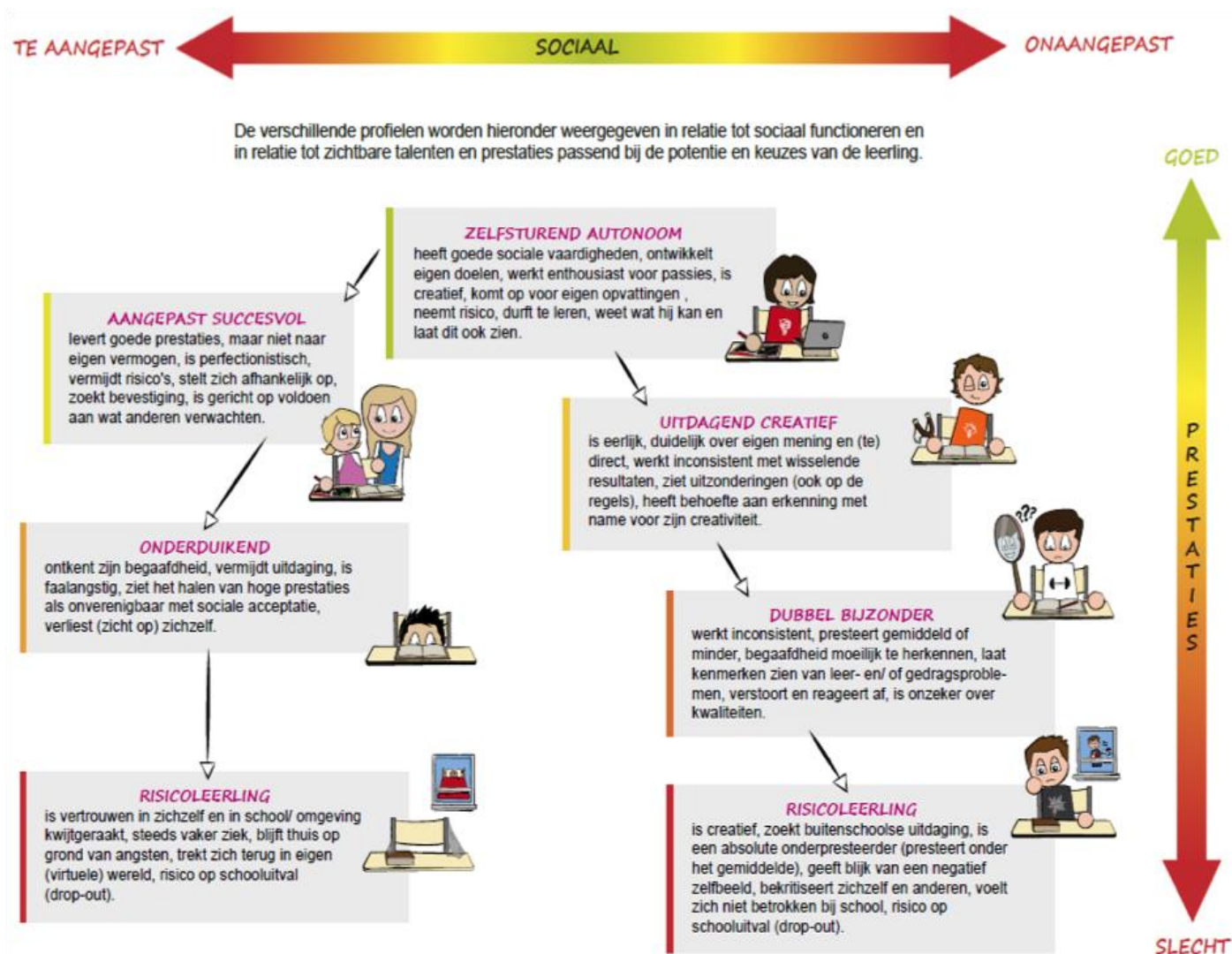
N. B. Het kan zijn dat bovenstaande niet zichtbaar is bij een hoogbegaafde leerling. Dit kan diverse oorzaken hebben zoals een niet passende onderwijsomgeving die tot onderpresteren heeft geleid. Bij deze leerlingen zijn kenmerken wel aanwezig maar moeten door middel van passend onderwijs weer tot ontwikkeling komen

Hieronder is een normaalcurve te zien met percentages van IQ-scores van de Nederlandse bevolking. 68% van de bevolking zit tussen 90 en 110 IQ punten. Ben je bovengemiddeld slim (13,6% van de Nederlanders), dan heb je een IQ tussen de 115 en 130. Hoogbegaafd ben je met een IQ boven de 130. Dit is slechts 2,3% van de bevolking.

2.1 Doelgroepomschrijving

De kenmerken van HB-leerlingen zoals beschreven in de vorige paragraaf zijn in de klas lastig concreet te herkennen. Hoogbegaafden kunnen niet gezien worden als één groep. Dit wordt ook benadrukt door Betts en Neihart (1988). Zij zeggen dat HB-leerlingen zich op 6 verschillende manieren profileren in de klas.

Figuur: Profielen van begaafde leerlingen volgens Betts en Neihart (Bron: /modules-talentontwikkeling.slo.nl)

Naar aanleiding van het bovenstaande hanteert dit beleidsplan de volgende doelgroepen:

1. Zelfstandig autonome HB-leerlingen die succesvol zijn en gemotiveerd zijn zichzelf verder te ontwikkelen
2. Onderpresterende HB-leerlingen die een passend lesaanbod nodig hebben om zich te ontwikkelen tot zelfstandige autonome HB-leerlingen
3. Begaafde leerlingen die misschien niet alle kenmerken van HB hebben, maar wel behoefte hebben aan extra uitdaging/ verdieping

3. Signalering

Om te voorkomen dat begaafde leerlingen gefrustreerd raken, doordat het schoolaanbod niet aansluit bij hun mogelijkheden, willen we ernaar streven op een gestructureerde manier deze leerlingen te signaleren, diagnosticeren en begeleiden.

Op de Uitkijck gebruiken wij DHH (Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid, <https://www.dhh-po.nl>) als instrument om begaafdheid vast te stellen. DHH is een online toolkit die door middel van quickscan, signaleren, diagnosticeren en evaluatie een duidelijk beeld van de leerling krijgt. Dit instrument geeft een uitgebreid beeld van zowel leerkracht, ouders als kind door middel van vragenlijsten. Bij elke module geeft de DHH een duidelijk beeld hoe de leerling het best begeleid kan worden doormiddel van tips en handvatten.

In groep 1, 3 en 5 wordt de quickscan na de midden cito's afgenomen. Met de quickscan kan de leerkracht door middel van een vragenlijst een snel beeld krijgen of er wellicht leerlingen zijn die prestaties op begaafd niveau kunnen leveren. Deze leerlingen hebben misschien andere zorg nodig.

Mochten er leerlingen omhoog komen bij de quickscan dan gaat de leerkracht verder met de module van DHH signalering. In deze module bepaalt de leerkracht aan de hand van een signaleringslijst, die door ouders en leerkracht worden ingevuld en de huidige didactische gegevens worden ook door de leerkracht ingevuld. Hieruit kan komen dat het zinvol is om aansluitend het programma diagnosticeren te volgen .

Als eruit de signalering naar voren komt dat er een diagnostisch onderzoek nodig is, dan gaat de leerkracht door naar de module van DHH diagnosticeren. Aan de hand van verzamelde diagnostische gegevens kan de leerkracht vaststellen of de leerling zeer waarschijnlijk tot de groep (hoog)begaafde leerlingen behoort en of er aanpassingen in het leerstofaanbod en/of de begeleiding van de leerling wenselijk zijn. Kanttekening: dit systeem is geen vervangend systeem voor het meten van intelligentie, daarvoor blijft de intelligentietest.

3.1 Signalering bij instroom:

1. Bij het eerste gesprek ouder/ leerkracht na aanmelding.
Ouders kunnen aangeven of ze een vermoeden hebben van hoogbegaafdheid
2. Informatie vanuit peutergroep/ kinderdagverblijf
Tijdens de overdracht wordt aangegeven of er een vermoeden is van hoogbegaafdheid
3. Signalering door ouders bij een late instroom op de basisschool
Ouders kunnen aangeven of ze een vermoeden hebben van hoogbegaafdheid of dat er al vastgesteld is dat er van hoogbegaafdheid sprake is

3.2 Signalering tijdens de schoolloopbaan

Groep 1: in de eerste 6 weken wordt van de leerling de quick scan ingevuld op DHH. De leerkracht laat in de eerste weken het kind een tekening van zichzelf maken. Hieruit kan je al veel opmaken of een leerling begaafd is.

Groep 2 t/m 8: In groep 3 en groep 5 wordt na de midden cito's de quickscan afgenomen bij alle leerlingen. Mocht een leerling door de quickscan worden gezien als mogelijk begaafd, dan gaat de leerkracht verder met de DHH-signalering en eventueel verder met de DHH diagnostisering.

Als een leerling omhoog komt tijdens de quickscan medio januari dan krijgt de leerling tot de zomervakantie pluswerk. Pluswerk houdt in dat de leerling verdieping krijgt op meerdere vakgebieden. In mei is dan de DHH signalering en eventueel diagnostisering afgerond. Er wordt dan samen met de leerkracht, IB'er en de peergroep leerkracht gekeken of de leerling geplaatst kan worden in de peergroep.

Als een leerkracht vermoeden heeft van begaafdheid bij een leerling, dan kan hij ten aller tijden een quickscan bij de leerling afnemen. Mocht hier naar voren komen dat het vermoeden juist is, dan krijgt de leerling eerst pluswerk. De leerkracht gaat daarna verder met de DHH-signalering en eventueel diagnosticering. Als dat is afgerond wordt samen met de leerkracht, IB'er en de peergroep leerkracht gekeken of de leerling geplaatst kan worden in de peergroep.

Mocht uit de DHH-signalering naar voren komen dat de leerling mogelijk niet begaafd is, dan blijven we wel het pluswerk aanbieden. Welk wordt ieder half jaar geëvalueerd of het pluswerk nog voldoet aan de behoeften van de leerling.

4. Begeleiding

4.1 Groep 1 en 2

In de groepen 1, 2 en 3 zijn andere maatregelen nodig om het leerstofaanbod aan te passen dan in de groepen 4 t/m 8.

Alleen in de groepen 0,1,2 en 3 wordt er gewerkt met de methode Schatkist en de daarbij behorende doelen. Deze doelen kunnen eventueel passend worden gemaakt voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben.

Met name in groep 1 en 2 willen we een verantwoorde keuze maken tussen het aanbieden van verdiepingsmateriaal of het vervroegd doorstromen naar een hogere groep. Dit is vooral in deze jaren belangrijk, omdat het kind zich nog niet heeft aangepast aan de groepsnorm.

Aandachtspunten:

- Kleuters zijn niet snel geneigd om uit zichzelf materiaal van een hogere orde te pakken. Zij zijn heel sociaal en kunnen al vrij snel een sterk aanpassingsgedrag gaan vertonen. De leerkracht houdt dit goed in de gaten en probeert de leerling te stimuleren om zichzelf te ontwikkelen.
- Vaak kiezen we voor een individuele aanpak, omdat de verschillen groot en divers zijn. We leggen de aanpak vast in een plan.

4.2 Groep 3

Kinderen uit groep 3 komen nog niet in de peergroep. De reden hiervoor is dat in het eerste half jaar van groep 3 de basis wordt gelegd voor de verdere schoolloopbaan. Als deze basis niet goed is, dan heeft de leerling hier de rest van de basisschool hinder van. Verder kan de leerkracht van groep 3 meer dan genoeg uitdaging kan geven op leesgebied en rekengebied. De kinderen kunnen vooruit lopen als ze dat willen.

In het tweede half jaar wordt de quickscan afgenomen. Mocht een leerling uit de quickscan omhoog komen dan wordt er voor het volgende half jaar pluswerk aangeboden door de peergroep leerkracht. Eén keer in de week begeleidt de peergroep leerkracht de pluskinderen uit groep 3. Ze gaan dan onder andere aan het werk met OZOBOT (<https://ozobot-benelux.nl/ozobot>). Dit is een robotje die je doormiddel van lijnen en kleuren kan programmeren. Ook krijgen de kinderen smartgames en voor rekenen krijgen ze rekentijgers. Eventueel kunnen ze een andere taal oefenen met ons taalprogramma languagenut (<https://www.languagenut.com/nl-nl/>).

Na aanleiding van de quickscan gaat de leerkracht met de desbetreffende leerlingen door met de signalering en/ of diagnostisering. Hieruit kan komen dat de leerling begaafd is. In overleg met leerkracht, ouder en IB 'er wordt de leerling in groep 4 in de peergroep geplaatst

4.3 Groep 4 t/m 8

Pluswerk

Mocht een leerling uit de quickscan naar voren komen als mogelijk (hoog) begaafd dan krijgt de leerling pluswerk. Dit pluswerk biedt verdieping op verschillende vakgebieden. Zo kunnen de kinderen pluswerk krijgen op het gebied van rekenen en taal, maar zitten er ook smartgames in. De leerlingen die pluswerk hebben komen één keer in de week voor 15 minuten bij de peergroep leerkracht. In deze 15 minuten wordt het vorige werk nagekeken en het nieuwe werk ingepland. De kinderen moeten in één week, twee onderdelen van hun pluswerk maken

Peergroep

Twee keer in de week is er peergroep. Op de maandagochtend en de woensdagochtend.

In de peergroep krijgen de kinderen verrijking en verdieping van werk aangeboden.

De lessen in de peergroep hebben een vast ritme. In de peergroep werken we met blokken. Een blok loopt van vakantie tot vakantie.

In de peergroep komen verschillende onderdelen aan bod. Bijgevoegd bij dit beleidsplan is de huidige jaarplanning.

5 Onderdelen van de peergroep

Bespreken en plannen van pluswerk:

Leerlingen die in de peergroep zitten moeten ook pluswerk maken. Ze moeten in één week vier onderdelen van het pluswerk maken. De kinderen komen in de ochtend de klas binnen en laten eerst het werk aan de leerkracht zien wat ze hebben gemaakt, verder wordt het werk voor de komende week gepland en besproken.

Project

Ieder blok is een ander project. We proberen tussen de projecten zoveel mogelijk afwisseling te hebben zodat verschillende onderdelen in het jaar worden aangeboden (zie jaarplanning)

Executieve functies

De leerkracht van de peergroep bespreekt regelmatig welke executieve functies er zijn. Per project staat een andere executieve functie centraal. De executieve functie wordt beeldend gemaakt door middel van een hulpkaart. Deze kaart wordt besproken. Er wordt elke week klassikaal een spel gespeeld wat met deze executieve functie te maken heeft. Tijdens het circuit zijn er smartgames die aansluiten bij de desbetreffende executieve functie (zie jaarplanner)

Circuit

Hierin zitten 4 verschillende onderdelen die rouleren, bijvoorbeeld: smartgames, dammen, vouwen en puzzelen. De onderdelen wisselen per blok.

Mystery-quest

Om de twee weken behandelen wij een Mystery Quest in de peergroep. De kinderen krijgen een filmpje te zien met minimale informatie. Van daaruit krijgen ze vragen die ze moeten oplossen. Dit doen we klassikaal.

6 Compacten en versnellen

6.1 Compacten

Leerlingen die in de peergroep zitten moeten ook pluswerk maken. Ze moeten in één week vier onderdelen van het pluswerk maken. Het reguliere werk wordt voor de peergroep kinderen compact aangeboden. Dit betekent dat ze bij ze bij een nieuw doel meedoen met de instructie.

6.2 Versnellen

Hoewel wij proberen te voorkomen dat een kind moet gaan versnellen, is het soms toch zinvol om een groep over te slaan. De leerling verveelt zich ondanks de aangeboden extra leerstof, heeft zijn voorsprong dermate vergroot dat het gat tussen de leerstof van het eigen leerjaar en zijn zone van naaste ontwikkeling extreem groot is en heeft geen aansluiting bij leeftijdsgenootjes. Vaak denkt men dat een groep overslaan slecht is voor de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen, maar onderzoek heeft uitgewezen dat dat vaak juist andersom is. Als de mogelijkheid van versnellen overwogen wordt, gebruiken we hiervoor de vragenlijst versnellen in DHH. Met dit instrument kun je objectief scoren of versnellen wenselijk is.

We verlaten ons niet alleen op dit programma. De leerkracht, HB-specialist en IB'er vraagt zich ook de volgende vragen af:

- Hoe groot is de voorsprong?
- Op welke gebieden is er een ontwikkelingsvoorsprong? Alleen op cognitief gebied of ook op motorisch, sociaal of emotioneel gebied?
- Wat kunnen we het kind met een ontwikkelingsvoorsprong nog bieden?
- Hoe kunnen we het onderwijs in de groep zo organiseren dat het kind niets tekort komt?
- Hoe is de taak- werkhouding van het kind?

Versnelling vindt alleen plaats na uitgebreid overleg tussen ouders, leerkracht, IB en HB-specialist. De school bepaalt uiteindelijk of er versneld wordt of niet. Goede momenten voor een dergelijke versnelling zijn:

- Van groep 1 naar groep 3 (kind hoeft niet twee jaar te kleuteren, daar gaat het zich waarschijnlijk vervelen)
- Halverwege groep 2 naar groep 3 (kind hoeft het aanvankelijk lezen niet mee te maken. Meestal kan het kind al lezen)
- In groep 7 de Cito-eindtoets doen (dit zal vooral voorkomen bij late signalering) en dan naar het voortgezet onderwijs.

7 Pedagogisch klimaat

Naast het zorgen voor uitdaging op cognitief vlak, is het ook van groot belang om te zorgen voor een veilig pedagogisch klimaat voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong. Hoewel er geen sprake is van grote verschillen tussen het sociaal-emotioneel functioneren van (hoog)begaafden en gemiddeld begaafden, zijn er wel meer risicofactoren aanwezig.

De volgende ontwikkelingsgebieden lopen het meeste risico:

- de ontwikkeling van vriendschappen
- aansluiting met leeftijdgenoten op school
- de ontwikkeling van een sociale identiteit
- de ontwikkeling van het zelfbeeld
- de ontwikkeling van een leerattitude die past bij aanwezige capaciteiten.

In de peergroep zelf wordt hier aandacht aan besteed door middel van de behandeling van de executieve functies. In de groep zelf gebruiken de leerkrachten de methode Kwink. Kwink is een methode voor sociaal emotioneel leren. Elke week is er een les van Kwink in de klas.

8 Verbinding met elkaar

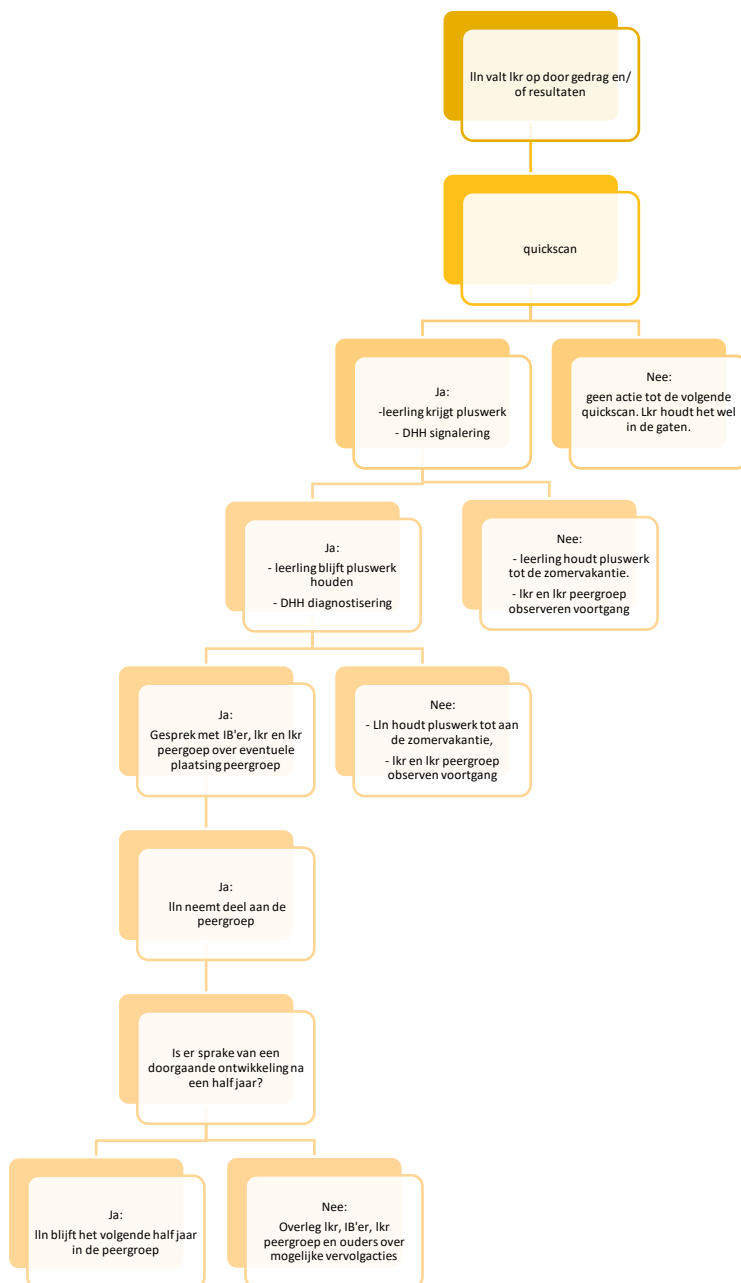
We willen graag een goede verbinding houden tussen de leerkrachten, hb-specialist en ouders om de kinderen de zorg te geven die ze nodig hebben. Op deze manier weten we van elkaar wat er in de klas, in de peergroep en thuis gebeurt.

Vanuit school is er jaarlijks een enquête voor de leerkrachten, ouders en leerlingen van de peergroep.

Er is ook jaarlijks een informatie middag zodat ouders op school in de peergroep kunnen komen kijken en zo horen wat er in de peergroep allemaal gebeurt.

Het is ook altijd mogelijk om een individueel gesprek te plannen met de hb-specialist.

9 Stroomschema

10. Jaarplanning

9.1 Blok 1: 13 september tot en met 13 oktober

Project: Dubbeltje op zijn kant

De kinderen maken kennis met verschillende euromunten . Ze gaan onderzoeken welke afbeeldingen de verschillende landen gebruiken en waarom ze deze afbeeldingen gebruik

Ze kijken hoe een munt eruit ziet en waarom een munt bepaalde dingen heeft.

De kinderen gaan ook een eigen munt ontwerpen.

Denkvaardigheden

Analytisch denken:

- Inzicht

Abstract denken:

- Logica
- Inzicht
- Abstract denken
- Formulering
- Evaluatie
- Informatieverwerking

Creatief denken:

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken:

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Samenwerken
- Zelfkennis
- Overtuigingskracht

Executieve functie: respons-inhibitie

Het vermogen om na te denken voor je iets doet.

Hulpkaart: Rob Stop

Spellen voor circuit: colour code, IQ stars smartgame, IQ focus smartgame, IQ link smartgame, roadblock, Jump-In

Spellen om klassikaal te doen: Halli Galli, Speed Cups, varkentjes wassen, twister, Qwixx, regenwormen, dobbel

9.2 Blok 2: 25 oktober t/m 29 november

Project: Schrijven met weinig woorden

Tijdens dit project gaan de kinderen bezig met taal. In het eerste deel gaan ze een verhaal schrijven met weinig woorden. In het tweede deel gaan ze kaarten maken om een verhaal mee te vertellen. Dit verhaal gaan ze weer in een storyboard opschrijven.

Denkvaardigheden

Analytisch denken:

- Inzicht
- abstract denken
- logica
- formulering
- evaluatie
- informatieverwerking
- observatie

Creatief denken:

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving
- Inventiviteit
- Samenwerken

Praktisch denken:

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Samenwerken
- Zelfkennis
- Overtuigingskracht

Executieve functie: werkgeheugen

Het vermogen om informatie in het geheugen vast te houden tijdens de uitvoering van complexe taken.

Hulpkaart: Onno de onthouder

Spellen om klassikaal te doen: colour code, IQ stars smartgame, IQ focus smartgame, IQ link smartgame, roadblock, mastermind, zeeslag, rush hour, Jump-in

Spellen om klassikaal te doen: memory, kwartet, zeeslag, Halli Galli, dobbel, speedcups, qwixx, regenwormen

9.3 Blok 3: 11 december tot en met 22 december

Project: Tangram zelf maken

De kinderen gaan tangrammen onderzoeken, er mee spelen en nieuwe vormen ontwerpen.

Analytisch denken:

- Inzicht
- Abstract denken
- Logica
- Formulering
- Evaluatie
- Informatie verwerking

Creatief denken

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Samenwerken
- Zelfkennis
- Overtuigingskracht

Executieve functie: Planning en organisatie

De vaardigheid om een plan te bedenken om een doel te bereiken of een taak te voltooien. Hierbij moet je ook in staat zijn beslissingen te nemen over wat belangrijk en wat niet belangrijk is.

Hulpkaart: Jan Plan

Spellen circuit: rummikub, jenga, schaken, dammen, zeeslag, vier op een rij, mastermind, IQ stars smartgame, IQ focus smartgame, IQ link smartgame, anti-virus, butterflies, colour code, coral reef, deductation, drie kleine biggetjes, IQ Fit, IQ focus, IQ link, IQ puzzler pro, Jumpin, jungle hide and seek, magic forest, road block, temple connection

Spellen om klassikaal te doen: Halli Galli monopoly junior, speed cups, betoverd doolhof, qwixx, dobble, regenwormen

9.4 Blok 4: 10 januari tot en met 9 februari

Project: hefbomen

De kinderen maken kennis met hefbomen. We gaan de geschiedenis van de hefboom uitzoeken. We gaan zelf 2 hefbomen maken en er een wedstrijd mee houden.

Denkvaardigheden

Analytisch denken:

- Inzicht
- Abstract denken
- Logica
- Formulering
- Evaluatie
- Informatieverwerking

Creatief denken:

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken:

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Teamwork
- Zelfkennis
- Overtuigingskracht

Executieve functie: Taakinitiatie

Het vermogen om zonder dralen met projecten te beginnen, op tijd, op efficiënte wijze.

Hulpkaart: Sta op en ga

Spellen voor circuit: road block, coral reef, anti-virus

Spellen om klassikaal te doen: Halli Galli, twister, speedcups, dobbe, colonisten van Catan, Dobble

9.5 Blok 5: 14 februari t/m 23 februari

Project: vingerafdrukken

De kinderen onderzoeken verschillende soorten vingerafdrukken en leren de verschillen en de overeenkomsten. Ze gaan zelf onderzoeken of ze de juiste vingerafdruk bij de juiste persoon vinden.

Denkvaardigheden

Analytisch denken:

- Inzicht
- Abstract denken
- Logica
- Formulering
- Evaluatie
- Informatieverwerking

Creatief denken:

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken:

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Teamwork
- Zelfkennis
- Overtuigingskracht

Executieve functie: Emotieregulatie

Het vermogen om emoties te reguleren om doelen te realiseren, taken te voltooien of gedrag te controleren.

Hulpkaart: Emotibot

Spellen bij circuit: 4 op 'n rij, zeeslag, mastermind, roadblock

Spellen samen: mens erger je niet, monopoly junior, ganzenbord, halli galli, speed cups, dobbel

9.6 Blok 6: 7 maart tot en met 23 maart

Project: feestdagen bedenken

De kinderen gaan samen in een groepje verschillende feestdagen onderzoeken. Uiteindelijk gaan ze een eigen feestdag bedenken en uitvoeren

Analytisch denken:

- Inzicht
- Abstract denken
- Logica
- Formulering
- Evaluatie
- Informatieverwerking

Creatief denken:

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken:

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Teamwork
- Zelfkennis
- Overtuigingskracht
-

Executieve functie: Flexibiliteit

De vaardigheid om plannen te herzien als zich belemmeringen of tegenslagen voordoen, zich nieuwe informatie aandient of er fouten gemaakt worden; het gaat daarbij om aanpassing aan veranderende omstandigheden.

Hulpkaart: Lexi Flexi

Spellen bij circuit: rubiks kubus, rush hour, anti virus, temple conection

Spellen voor samen: mens erger je niet, 4 op 'n rij, pim pam pet, UNO, speed cups, dobbble, kakkerlakken.

9.7 Blok 7: 28 maart tot en met 20 april

Project: middeleeuwen

De kinderen gaan zich verdiepen in de middeleeuwen. Ze gaan een verhaal schrijven waarbij ze in de huid van een jongen uit de middeleeuwen kruipen.

Analytisch denken:

- Inzicht
- Abstract denken
- Logica
- Formulering
- Evaluatie
- Informatieverwerking

Creatief denken:

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken:

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Teamwork
- Zelfkennis
- Overtuigingskracht

Executieve functie: Metacognitie

Het vermogen om een stapje terug te doen om jezelf en de situatie te overzien, om te bekijken hoe je een probleem aanpakt; het gaat daarbij om zelfmonitoring en zelfevaluatie.

Hulpkaart: Aware bear

Spellen tijdens circuit: schaken, rush hour, hide and seek jungle, mastermind, vier op 'n rij, colour code, Q stars smartgame, IQ focus smartgame, IQ link smartgame, jump-in, anti-virus, butterflies, coral reef, deductie, drie kleine biggetjes, flippin dolphins, IQ fit, IQ focus, IQ link, IQ stars, jumpin, jungle hide and seek, magic forest, road blocks, plug 'n play puzzler, temple connection

Spellen om samen te doen: weerwolven, ticket to ride, scotland yard, dobbel, halli galli, kakkerlakken, speedcups.

9.8 Blok 8: 9 mei tot en met 18 mei

Project: Vergelijkend onderzoek: keukenpapier

De kinderen gaan onderzoeken of het waar is wat de reclames van keukenpapier zegt. Verder gaan ze verschillende testjes doen.

Denkvaardigheden

Analytisch denken

- Inzicht

Abstract denken:

- Logica
- Inzicht
- Abstract denken
- Formulering
- Evaluatie
- Informatieverwerking

Creatief denken

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken:

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Samenwerken
- Zelfkennis
- Overtuigingskracht

Executieve functie: volgehouden aandacht

Het vermogen om de aandacht erbij te houden, ondanks afleidingen, vermoeidheid of verveling.

Hulpkaart: Hocus Pocus waar is mijn focus

Spellen bij het circuit: rush hour, hide and seek jungle, mastermind, anit-virus, butterflies, colour code, deducktion, drie kleine biggetjes, flippin dolphins, IQ fit, IQ focus, IQ link, IQ puzzeler pro, IQ stars, jump-in, jungle hide and seek, magic forest, plug 'n play puzzler, roadblock, temple conection

Spellen om klassikaal te doen: Halli Galli, Speeds cups, kakkerlakken

9.9 Blok 9: 30 mei tot en met 8 juni

Project: eieren bungee-jumpen

De kinderen gaan een ei laten bungee jumpen, maar het ei mag de grond niet raken.

Denkvaardigheden:

Analytisch denken

- Inzicht
- Abstract denken
- Logica
- Formulering
- Evaluatie
- Informatieverwerking

Creatief denken

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Teamwork
- Zelfkennis
- Overtuigen

Executieve functie: time mangement

Het vermogen om in te schatten hoeveel tijd je hebt, hoe je die kunt indelen en hoe je je aan tijdslimieten en deadlines kunt houden.

Hulpkaart: Vera de verplaatser

Spellen voor bij het circuit: stratego, chocolate fix

Spellen om klassikaal te doen: Halli Galli, Monopoly junior, speed cups, dobbble, ticket to ride

9.10 Blok 10: 13 juni tot en met 6 juli

Project: zo werken je hart en je longen

De kinderen gaan met proefjes hun longen en hart namaken. Zo leren en zien ze hoe het hart en de longen werken.

Denkvaardigheden:

Analytisch denken

- Inzicht
- Abstract denken
- Logica
- Formulering
- Evaluatie
- Informatieverwerking

Creatief denken

- Associëren
- Brainstormen
- Flexibiliteit
- Inlevingsvermogen
- Originaliteit
- Vormgeving

Praktisch denken:

- Effectiviteit
- Doorzettingsvermogen
- Planning
- Teamwork
- Zelfkennis
- Overtuigen

Executieve functie: doelgericht gedrag

Het vermogen om een doel te formuleren, dat te realiseren en daarbij niet afgeleid of afgeschrikt te worden door andere behoeften of tegengestelde belangen.

Hulpkaart: Diana Doorzetter

Spellen voor bij het circuit: rush hour, jungle hide and seek, mastermind, schaken, dammen

Spellen om samen te doen: regenwormen, dobbel

10. Literatuurlijst

- Dawson, P. (2018). *Executieve functies bij kinderen en adolescenten, een praktische gids voor diagnostiek en interventie*. Hogrefe
- Dirksen, D. (2014). *Breindidactiek, helpen leren met breinkennis*. Synaps
- Koenderink, T. (2012). *De 7 Uitdagingen, de 7 uitdagingen in het onderwijs aan cognitief getalenteerde kinderen*. Venlo: Novilo B.V.
- Koenderink, T. (2013). *Is het voor een cijfer, motivatie in het onderwijs: van containerbegrip naar hanteerbaar concept*. Venlo: Novilo B.V.
- Koenderink, T. (2015). *Talentbeleid en klassenmanagement in de praktijk, handboek voor het vormgeven van talentbeleid op de basisschool*. Venlo: Novilo B.V.
- Webb, J.T. (2013). *De begeleiding van hoogbegaafde kinderen*. Van Gorcum